

PYROTECHNIKA

ABY SA PREDIŠLO OHROZENIU ZDRAVIA, ŽIVOTOV, ČI MATERIÁLNYM ŠKODÁM LAVÍNAMI, VYKONÁVA HZS PREVENTÍVNE ODSRELY LAVÍN.

Takéto odstrelly sa donedávna vykonávali výhradne pomocou trhaviny, vyškolenými pracovníkmi s odbornou spôsobilosťou Pyrotechnik-záchranár.

V roku 2020 vybudovala HZS stacionárny systém na preventívny odstrel lavín na zaistenie bezpečnej prevádzky lyžiarskych stredísk. Bol financovaný formou nenávratného finančného príspevku z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia. Stacionárny systém na preventívny odstrel lavín funguje na princípe fyzikálneho výbuchu. Detonácia je zabezpečená zmiešaním výbušnej zmesi plynov a ich zapálením.

Detonáciu je možné spustiť z bezpečnej vzdialenosti rádiovo a odpadá tak nutnosť transportovať trhavinu do miesta chceného uvoľnenia lavíny.

METEOROLÓGIA

Nevyhnutnosťou pre správne vydávanie lavínového buletínu je poznanie aktuálnych meteorologických podmienok v horách. HZS od roku 2000 postupne vybudovala sieť automatických meteorologických staníc (AMS). Po pilotnej stanici v Jasnej, pribudlo v roku 2007 5 AMS. Výstavba ďalších meteostaníc bola financovaná formou nenávratného finančného príspevku z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia. Údaje z meteostaníc sú pre verejnosť dostupné na stránke:

meteo.hzs.sk

V SÚČASNOSTI MÁ SLP V SPRÁVE:

47

METEOSTANÍC

50 ROKOV
STREDISKA
LAVÍNOVEJ
PREVENČIE
1972-2022

MINISTERSTVO
VNÚTRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

EAWS
EUROPEAN AVALANCHE WARNING SERVICES

ÚVOD

STREDISKO LAVÍNOVEJ PREVENIE (SLP) JE ODBORNÁ ZLOŽKA HORSKEJ ZÁCHRANNEJ SLUŽBY (HZS), KTORÁ SYSTEMATICKY PLNÍ VŠETKY ÚLOHY TÝKAJÚCE SA LAVÍNOVEJ PREVENIE NA SLOVENSKU, NAJMÄ:

- Pozorovanie vývoja snehovej pokrývky a meteorologických podmienok vzniku lavín.
- Denné vydávanie regionálneho lavínového bulletinu.
- Centrálna evidencia lavín a vedenie lavínového katastra HZS.
- Organizácia preventívnych opatrení proti lavínam najmä odstreľom pomocou výbušnín a stacionárneho systému.
- Vedenie metodiky v lavínovej prevencii a záchranne v medzinárodnom meradle.
- Spolupráca s domácimi odbornými inštitúciami na poli lavínovej prevencie a problematiky vysokohorského prostredia.

HISTÓRIA

1924 – 1972

BOLO ZAZNAMENANÝCH NIEKOĽKO VEĽKÝCH LAVÍNOVÝCH NEHÔD. PÄŤ Z NICH POSTIHLO AŽ

105 OSÔB

50 ZAHYNULO

NA ZÁKLADE TÝCHTO UDALOSTÍ

6. DECEMBRA 1972

zahájilo svoju činnosť Stredisko lavínovej prevencie. Hlavnou úlohou bola lavínová predpoveď a vydávanie lavínového bulletinu. Pôvodne bola používaná štvorstupňová škála lavínového nebezpečenstva. Stupne 1 a 2 boli len všeobecne oznámené, až stupne 3 a 4 boli vždy sprevádzané textovou informáciou. Varovania boli komunikované prostredníctvom rádia, tlačovín a neskôr televízie a s nepatrnými zmenami bol bulletin publikovaný v tejto forme do roku 1993, keď bola adaptovaná 5 stupňová škála. Prvý lavínový bulletin publikovaný cez internet bol vydaný v roku 1998. Následne bola vytvorená webová stránka www.laviny.sk

PREVENCIA A ZÁCHRANA

Pracovníci Strediska lavínovej prevencie sa zúčastňujú aj priamo na lavínových záchranných akciách v spolupráci s oblasťnými strediskami HZS. Každá významná lavínová nehoda je zdokumentovaná priamo v teréne nasledujúci deň a analyzovaná, popísaná online formou blogu ako ďalšia forma prevencie. Všetky analýzy nehôd doplnené o štatistiky sú zverejnené v elektronickej ale aj v tlačenej forme po každej sezóne v **lavínovej ročenke**.

Verejnosť je o aktuálnej lavínovej situácii informovaná aj inými komunikačnými prostriedkami ako sú napríklad sociálne siete.

 facebook.com/laviny.sk

 instagram.com/laviny.sk

